

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНОВАЦИОННО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БЯЛА КАТО ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ

Йоана Константинова

СА „Д.А.Ценов“ гр. Свищов, България

Катедра "Икономика и управление на туризма"

Въведение

Община Бяла е разположена в Северна България, по поречието на река Янтра и е една от общините, съставляващи област Русе. На територията на общината има множество туристически обекти, четири от които са национални паметници на културата.

Сред туристическите обекти на територията на общината са: прочутият мост на уста Колю Фичето над река Янтра, историческият музей в град Бяла, свързан с Руско-турската освободителна война, надгробната плоча и костите на милосърдните сестри Юлия Вревская и Мария Неелова, намираща се в двора на музея, паметникът на апостолите Панайот Волов, Георги Икономов и въстаникът Стоян Ангелов, градската часовникова кула, построена през 1872 г., църквата „Свети Георги“, руският паметник край р. Янтра, паметен знак на Николай Пирогов, мемориал в памет на загиналите в Балканската, Междусъюзническата, Първата и Втора световни войни от гр. Бяла и региона, храм „Свети вкмч Пантелеймон“ - град Бяла, квартал гара Бяла, паметни плочи на опълченци от Бяла, барелеф на Васил Левски, паметна плоча на загиналите във войните в с. Босилковци, паметник на убитите по време на войните от 1912-1913 год. в с. Дряновец, руски паметник в с. Лом Черковна, паметник на загиналите в Отечествената война в с. Полско Косово, паметник на загиналите в Руско-турската война в с. Копривец, войнишки паметник в с. Копривец.

Актуални възможности за развитие на културен туризъм в община Бяла

Богатото културно-историческо наследство създава предпоставка за множество иновации в сферата на културния туризъм [1, 2, 3, 5].

Използването на различни технологии би могло да предложи големи възможности за иновационно развитие на община Бяла като туристическа дестинация. Една от тях е технологията за **разширена реалност** (на английски: extended reality (XR), включваща виртуална, добавена и смесена реалност (на английски: virtual reality (VR), augmented reality (AR) и mixed reality (MR)) при представяне на различни обекти, свързани с местната история, бит и култура [6, 7]. Това би помогнало на посетителите да се върнат назад във времето и да добият по-добра представа, както за туристическите обекти на територията на общината, така и за бита и културата на местното население.

Чрез технологията на **добавената реалност** се постига смесване на виртуални обекти с реалната среда. Посетителите могат да носят очила и през тях да виждат както реалния свят, така и компютърно генерирани обекти (графика, звук, видео и т.н.). Така например при посещение на даден исторически обект на територията на общината, потребителите ще могат да виждат информация за него. Могат да се създадат 3D реконструкции на музейните експонати, както и 3D холограми на исторически личности, свързани с мястото, които да дават допълнителна информация за разглежданите обекти. VR, AR и MR технологиите са средство за засилване на интереса у посетителите и, едновременно с това, обогатяване на техните знания.

Нови възможности за иновационно развитие на културния туризъм биха могли да се търсят и чрез различни форми на сътрудничество с други общини в България и чужбина.

Добра стратегия за развитие и популяризиране на културния туризъм в общината [4] е сътрудничеството ѝ с туристически агенции. Предоставянето на екскурзоводско обслужване и туристически транспорт, провеждането на организирани пътувания от и до съседни културно-исторически забележителности допринасят за популярността на дестинацията и лесния достъп на туристите до туристическите обекти.

Важен елемент при постигането на по-голям ефект в привличането на туристи е усещането, което се създава у тях при посещение на съответната туристическа дестинация. Поради тази причина положителен ефект върху посещаемостта би имало създаването на възможности посетителите на общината да се включват активно в различни дейности, свързани с местния бит и култура. Така те се превръщат във временни жители и у тях се създава усещане за принадлежност. Взаимодействието на туристите с местното население създава предпоставки и за обмяна на опит.

Основен елемент в развитието на туризма на дадено място и позиционирането му като туристическа дестинация, е осъществяването на широка рекламна кампания за популяризиране на община Бяла.

Тя би могла да включва:

- Използване на VR и AR технологиите. Предоставяне на възможност за виртуални турове, с цел провокиране на интерес у бъдещите посетители, създаване на приложения, играещи ролята на пътеводител и предоставящи информация, свързана с общината.
- Създаване на туристически уеб сайт на общината, включващ информация за туристическите забележителности на територията ѝ (снимки, видео материали), места за настаняване, заведения за хранене, организирани мероприятия, екскурзии, карта с упътване, налични транспортни услуги, традиционни продукти, цени на стоки и услуги и др. Би могъл да предоставя възможност за правене на различни резервации, закупуване на билети за посещения и др.